

Vaie Riigihangete Vaidlustuskomisjonile

Esitajad: Biotööd OÜ, OÜ Moscote, Hankeosakond OÜ, Huki OÜ

Esitamise kuupäev: 11.03.2025

Hanke viitenumber: 287244

Hanke nimi: „Istutustööd Edela piirkonnas 2024“

Hankija: Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK), reg: 70004459

Hankija kontaktisik: Katrin Ametmaa, katrin.ametmaa@rmk.ee , rmk@rmk.ee

Hankija esindaja: vandeadvokaat Aarne Akerberg, aarne@advokaat.ee

TÄIENDAVAD SEISUKOHAD

1. Täiendavad seisukohad seoses hankija esindaja 05.03.2025 vastusega

1.1 Hankija esindaja väidab oma vastuse punktis 5, et hankija on kasutanud RHS § 95 lg 4 p 8 alusel oma kaalutlusõigust. Vaidlustaja jääb seisukohale, et hankija ei ole RHS kohaselt rakendanud oma kaalutlusõigust kõigi pakkujate suhtes ühetaoliselt, mistõttu on pakkujaid ebavõrdselt koheldud. Vaidlustaja ei nõustu hankija esindajaga, et samadel hankest kõrvaldamise asjaoludel oleks hankijal õigus kõrvaldada osa pakkujaid, samal ajal teised siiski kvalifitseerida.

1.2 Hankija esindaja väidab oma vastuse punktis 6, et kõik RHS § 95 lg 4 p 8 eeldused (hankija esindaja loetleb kolm eeldust) on Biotööd OÜ puhul täidetud. Vaidlustaja ei nõustu selle väitega. Vaides on detailselt koos tõenditega välja toodud, et hankija ise põhjustas kõik Biotööd OÜ-le ebaõiglaselt ette heidetud rikkumised, kuna ei täitnud VÕS-s sätestatud ning sõlmitud töövõtulepinguga võetud kohustusi Biotööd OÜ ees. Seetõttu jääb vaidlustaja samale seisukohale ka hankija esindaja väidete osas, mis on esitatud punktides 6.2, 6.3, 8.3, 8.4 ja 12.2.

1.3 Hankija esindaja väidab oma vastuse punktis 6.1, et raietööd (ehk valgustusraie) olid Biotööd OÜ põhitegevuseks lepingu /121 alusel. Vaidlustaja ei nõustu selle seisukohaga. Täiendava seisukoha Lisa A (AvTS § 35 lg 1 p 17 märkega) esimesel lehel on esitatud lepingu /121 tööajagraafik 2024. aastaks, kus tööliikidena on märgitud MUH (metsauuenduste hooldamine) kokku 185 hektaril ja VA (valgustusraie) 115 hektaril. Raietööd hõlmavad ainult VA ehk valgustusraiet, nagu nimigi viitab. Metsauuendustööd on olnud lepingute sõlmimise hetkest (detsember 2021) kuni 2025. aastani alati mahuliselt suuremad kui raietööd. 2024. aastal oli MUH tööde maht 60,87% suurem kui valgustusraietööde maht, mistõttu ei saa raietöid pidada Biotööd OÜ põhikohustuseks antud lepingu raames.

1.4 Hankija esindaja väidab oma vastuse punktides 7, 10.3 ja 13 taas, et hankijal on kahtlus Biotööd OÜ suutlikkuses korraldada istutustöid ning et istutustööd nõuavad paremat organiseerimisvõimekust. Vaidlustaja on need väited vaide esitamisel korduvalt ümber lükanud. Samuti jääb vaidlustajale arusaamatuks, milles täpselt seisneb hankija hinnangul organiseerimisvõimekuse erinevus istutustööde ja raietööde vahel. Vaidlustaja on juba vaide esitamisel toonud välja olulise erinevuse tööjõu kättesaadavuse osas – tööjõuturul on saadaval täiesti erinev hulk inimesi, kes sobivad kas raietöödeks või istutustöödeks. Seetõttu

ei ole need kaks tööliiki ei oma olemuselt ega organiseerimisvõimekuse vajaduselt omavahel võrreldavad. Lisaks rõhutab vaidlustaja veelkord, et Biotööd OÜ on olnud mitme aasta jooksul hankija jaoks usaldusväärne partner istutustöodel ning ei ole kunagi põhjustanud hankijale neid hüpoteetilisi probleeme, mida hankija esindaja oma vastuse punktis 10.3 loetleb.

1.5 Hankija esindaja viitab oma vastuse punktis 8.7, et hankijal on seadusest tulenevalt õigus pöörduda kohtusse kolme aasta jooksul. Sama ajaraamistik kehtib ka vaidlustajale.

Hankija esindaja väide, nagu kohtusse pöördumine oleks nõude kätte saamise abinõuna kulukas, ei ole põhjendatud. Vaidlustaja täpsustab, et hankijal on olnud võimalus sisuliselt nullkuluga nõuda Biotööd OÜ-lt ebaõigesti määratud trahvi tasumist pärast selle tasumise tähtpäeva möödumist. Samuti märgib vaidlustaja, et hankija ei ole kordagi sellist soovi avaldanud ei telefoni teel ega taasesitatavas vormis kirjalikult, mis viitab sellele, et ka hankija ise ei ole oma nõude kehtivuses kindel.

1.6 Hankija esindaja väidab oma vastuse punktides 11.3 ja 11.4 üllatuslikult, et hankija ei tea, keda vaidlustaja silmas peab. Vaidlustaja arusaama järgi ja hankija hankeotsuste kinnitustekstide kohaselt on hankija kontrollinud kõigi pakkujate pakkumuste vastavust RHAD nõuetele. Vaidlustaja täpsustab, et viitab üksnes hankija enda ja pakkujate vahel sõlmitud lepingute raames tehtud trahvidele ja lepingute lõpetamistele. Kasutades riigihangete registri otsingusüsteemi, leidis vaidlustaja kiiresti mitu lepingut, mille hankija on lõpetanud, sealhulgas Edela istutustööde 2025 hankes edukaks tunnistatud Janno Toropiga (reg.: 11217895) sõlmitud leping viitenumbriga 245269. Janno Toropi kinnitusel ja vaidlustajale teadaolevalt koostas RMK 2023. aastal otsuse, millega määrati Janno Toropile trahv lepingu tagatisraha ulatuses ning leping lõpetati. Vaidlustajale teadaolevalt on Janno Toropil lisaks veel lõpetatud lepinguid, mille suhtes ta ei ole lõplikult nõustunud määratud sanktsioonidega.

Hankija otsuste kvaliteeti ja seaduslikkust illustreerib ka järgmine juhtum: RMK kõrvaldas „Istutustööd Edela piirkonnas 2024“ hankest (viitenumber 287244) Osaühing Railmari (reg.: 16742656), kes esitas pakkumused viiele hankeosale (suurusjärg 10 töömahtu), põhjendades kõrvaldamist RHAD-is nõutud käibe puudumisega. Samal ajal tunnistas RMK sama pakkuja edukaks „Istutustööd Kagu piirkonnas 2024“ hankes (viitenumber 287794), kuigi Railmari oli sealgi teinud pakkumused viiele hankeosale. See tähendab, et sama pakkuja osales kahes erinevas RMK istutustööde hankes samaaegselt, samas mahus ja potentsiaalselt sama edukalt, kuid ühe piirkonna hankes kontrolliti tema RHAD vastavust ja teises mitte.

Hankija esindaja väide punktis 11.5, et hankija võib menetlusökoonoomika põhimõtte alusel vabalt valida, milliste pakkujate puhul kõrvaldamise aluseid kontrollida ja milliste puhul mitte, on vaidlustajale vastuvõetamatu. Vaidlustaja on seisukohal, et hankija peab vastavalt RHS sätestatule kohtlema kõiki pakkujaid võrdselt ja tagama nende võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kogu hankemenetluse vältel.

Hankija avaldas hankeotsused alles 38 päeva (sh 29 tööpäeva) pärast pakkumuste avamist, mis andis talle enam kui piisavalt aega kontrollida kõigi pakkujate vastavust hanketingimustele. Vaidlustaja kogemus näitab, et riigihangete registri lepingute otsingusüsteemi kasutades kulub ühe ettevõtte lõpetatud lepingute otsuste leidmiseks vähem kui viis minutit. Lisaks on RMK õigus- ja hangeteosakond ise koostanud kõik vaidlustaja

poolt viidatud trahvinõuded, lepingu lõpetamised ja hankeotsused, mistõttu ei saa olla kahtlust, et hankija teab täpselt, milliseid pakkujaid vaidlustaja silmas peab.

Seetõttu ei ole õigustatud väide, et hankijal puudus aeg või ressurss (menetlusökonomika põhimõtte rakendamine) kõigi pakkujate vastavuse kontrollimiseks. Samal ajal leidis hankija piisavalt aega ja ressursi, et korrigeerida MerksWood OÜ pakkumust „Istutustööd Kagu piirkonnas 2024“ hankes (viitenumber 287794) ning tunnistas sama pakkuja vastavaks, mis tõestab, et hankija rakendas menetlusökonomika põhimõtet valikuliselt ning ebavõrdset.

2. Vaidlusmenetluse kulud.

Vaidlustajal puuduvad peale tasutud riigilõivu muud kulud.

Vaidlustaja leiab, et kuna hankija on riigitulundusasutus, kellel on oma õigusstruktuuriüksus, siis tuginedes kohtupraktikale (Haldusasjad: 3-22-370, 3-22-124 ja 3-22-395), palub vaidlustaja jätta kõik menetluskulud osapoolte endi kanda.

Juhul kui vaidlustuskomisjon leiab, et vaie on osaliselt või täielikult põhjendatud, palub vaidlustaja tasutud riigilõivu hüvitamist vaidlustuskomisjoni poolt määratud ulatuses.

4. Lisad

Lisa A -121BiotöödOÜ2024tööajagraafik_hinnaraamistikud_nõuded_isikukaitsevahenditele_0

Lugupidamisega,

Biotööd OÜ, OÜ Moscote, Hankeosakond OÜ, Huki OÜ

Hannes Kiipus

Kõikide ettevõtete juhatuse esimees ja seaduslik esindaja

/allkirjastatud digitaalselt/